

ARVIOITU LENTO- AIKA

HELENA KAARTINEN

ARVIOITU LENTOAIKA

ARVIOITU LENTO- AIKA

HELENA KAARTINEN

© 2020 Helena Kaartinen

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-8036-81-4

1. HEL

– This way, this way! Foot first, foot first!

Rynnimme pimeydessä kohti kovaäänisiä käskyjä. Lentokoneen käytävä on kapea, ja lantioni törmää istuimen selkänojaan. Takana tuleva astuu tossulleni, ja kanta irtoaa jalasta. Jatkan matkaa perinteisellä hiihtotyyllillä työntäen tossua jalkaterässäni. Tossu lipsuu, mutta en pysähdy, sillä saattaisin jäädä tungoksen alle. Kun pääsen varauloskäynnille, kollegani Tuulikki huutaa edelleen, ja sujahdan jalka edellä ikkunasta ulos. Evakuointiharjoituksen kiihko huohottaa kannoillani, ja hiihdän ripeästi vaahtomuovipatjoille harjoitushallin toiseen reunaan.

Halli on puolikkaan palloiluhallin kokoinen. Etuoikealla on uima-allas, jossa harjoitellaan evakuointia veteen laskeutuneesta koneesta. Vasemmalla, takanurkassa, sammutetaan keinotekoisia tulipaloja, ja suoraan edessämme on aidon lentokoneen korkuinen runko aitoine ovineen ja hätäliukumäkiin.

Tämänkertainen poikkeustilanneharjoitus osoittautuu hyvälaatuiseksi, ja istumme kaikki loukkaantumattomina sikin sokin sinisillä patjoilla. Panen tossun kunnolla jalkaan, ja lavastetun lennon kulku tarkastellaan puhki ammatillisessa oppimismielessä. Yhteiset säännöt tatuoidaan meihin, niin lentäjiin kuin matkustamohenkilökuntaankin, malliksi toimia myös tilanteissa joihin emme koskaan haluaisi joutua.

Tuulikki on asettautunut viereeni vaivattoman näköiseen risti-istuntaan. Asennosta huolimatta hän onnistuu näyttämään

tyylikkäältä ja arvokkaalta. Hänen lempinimensä Tyyli-Tuulikki ei tosiaankaan ole tuulesta temmattu. Hän on niitä työkavereita, joita katsoin vastavalmistuneena lentoemäntänä kunnioittaen ja ihastellen, sillä tyylin kruunasi hänen sisäsyntyinen, luonteva tapansa olla ja palvella asiakkaita. Yritän itsekkin viedä jalkani vaivihkaa ristikkäin. *Nirsk narsk*, kuuluu polvista, ja ojennan ne suosiolla takaisin.

– Kiva että heittäydytte harjoituksiin asian vaatimalla vakuudella, turvakouluttajamme kehuu. – Pilotit jatkavat nyt omilla harjoituksillaan, ja matkustamohenkilökunta voi ostaa kahviosta välipalaa ja siirtyä pikkuhiljaa tietokoneluokkaan suorittamaan teoriakoetta. Läpäistyn kokeen ja ensiapupäivän jälkeen teillä on taas viranomaisen lupa lentää seuraavat kaksitoista kuukautta. Omasta puolestani kiitos ja happy landings, hän sanoo ja päättää oman osuutensa.

Nousemme hällisten kellarikerroksesta kahvioon, ja portaita sinkoilee koetta koskevia kysymyksiä ja vastauksia. Pika-kertausta happipullojen sijoittelun muutoksista, häirikköraportoinnista ja merkkivalojen eroavaisuuksista.

Kahviossa hivuttaudun omiin oloihini, sillä en halua eksyä epäilemään opettelemaani tietoa. Selailen puhelinta hiljaa itsekseni, kun Tuulikki lyöttäytyy höyryävän teemukinsa kanssa seuraani. Hän puhalttaa kuumaan teehen ja toteaa huojentuneena:

– Voi meitä onnekkaita! Näillä virkavuosilla ei tarvitse enää kerrata kokeisiin. Meidän pitää ennemminkin poistaa päistämme vanhentunutta tietoa.

Naurahdan ja iloitsen, että Tyyli-Tuulikki puhui minusta ja itsestään meinä. Suoristan ryhtiäni, ja Tuulikki jatkaa kuiskaten:

– Näin meidän kesken, Alisa, tiedoksesi vaan, että tämä on minun viimeinen kokeeni. Aion jäädä vuodenvaihteessa eläkkeelle.

Paljastuksensa jälkeen hän sulkee luonnollisesti punatun suunsa ja antaa minulle tilaa reagoida yllätykseen. Ensimmäinen reaktioni on, että aiemmin tuntemani ilo Tuulikista ja minusta me-

muodossa kuolee eläke-sanana aikana. Seuraava reaktioni on hie-
man aikuismaisempi:

– No kuinka hienoa! sanon tietämättä miksi se on hienoa ja
kysyn: – Mistä moinen päätös?

Tuulikki puhaltaa taas mukiin, siemaisee varmastikin jo jääh-
tynyttä teetä ja kertoo monisanaisesti potevansa pahenevia mo-
tivaatio-ongelmia ja toipuvansa yötöistä kohtuuttoman hitaasti.
Puhumattakaan siitä, että Otso on huonossa kunnossa.

Nyökyttelen sopivasti ja myötäilen sujuvasti, mutta en kuol-
lakseni muista, onko Otso snautseri vai pystykorva. Mutta se ei
haittaa, sillä Tuulikki jatkaa:

– Meidän ammattihan on yhdenlainen elämäntapatyö, jossa hen-
gitetään lentojen ja vapaapäivien rytmissä. Kuukauden työvuoro-
lista kerrallaan. Tai oikeastaan lento, asiakas ja miehistö kerrallaan.
Osalla on myös jokin toinen ammatti; on terveydenhoitoalalle kou-
luttautuneita ja opettajia, on kielenkääntäjiä ja sosiaalityöntekijöitä.
On puuseppää, sähkömiestä, sisustusarkkitehteja ja meribiologi. Ai
niin, on agronomi ja pappikin. Puhumattakaan eri alojen opiskeli-
joista vasta opiskelunsa aloittaneista aina tohtoriksi väitelleisiin asti.
Mutta näissä hommissa me ollaan asiakaspalvelijoita, lentoemäntiä
ja stuertteja, jotka rakastetaan vuorovaikutteisia kohtaamisia. Yli
kaksituhatta erilaista ja eri-ikäistä ihmistä tiiviissä kuplassa. Mun
ekonomipaperit ovat luonnollisesti kellastuneet käyttökelvotto-
miksi ja muistutan enemmänkin arkeologia, koska nykyään kai-
velen useammin menneitä kuin suunnittelen tulevaisuutta.

Olen ymmälläni ja hengästyn kollegani vyörynä valuvasta vuo-
datuksesta. Avautumisen suorapuheisuus on Tuulikille tyyli-
riike, sillä kaunopuheisuus on eittämättä aina ollut hänen tavaramerk-
kinsä. Naurahdan hämmennyksissäni ja huiskautan kättäni mer-
kiksi, että älähän nyt Tuulikki höpsi. Tuulikki jatkaa höpsimättä:

– Kyllä se vaan näin on, että meidän aikajana valmistautuu
laskuun. Oletko Alisa arvioinut oman lentoaikasi?

Suorapuheisuus ei todellakaan sovi hänelle! Jos Tuulikin tulevaisuus on eläkkeelle jäämisessä, omani on seuraavan kuukauden työvuorolistassa. Haluan välittömästi tehdä pesäeron me-ajattelun, ja muutaman vuoden ikäero saa luvan riittää syyksi.

– Äh, olen alaikäinen. Täytän kuusikymmentä vasta kesän lopulla, sanon kohauttaen hartioitani ylimalkaisesti.

– Niinkö, Tuulikki toteaa ja näyttää ärsyttävän yllättyneeltä.

Onneksi meidän on siirryttävä tietokonealuokkaan, ja saan keskustelun katki osoittamalla kädelläni oikeaan suuntaan:

– This way, this way, foot first, foot first!

Nostan pulleat kuulokkeet korvilleni ja avaan koeohjelman. Vastaan ensin säännöksiä ja määräyksiä koskeviin kysymyksiin. Etenen osio kerrallaan eri konetyyppeihin. Ennen tulipaloja käsittelevää osuutta asettelen kuulokkeita korvilleni huolellisemmin, sillä Tuulikin puheet kuiskivat ja kummittelevat päässäni. Ensimmäisenä koskevaa kysymyssarjaa aloittaessani otan kuulokkeet kokonaan pois, puhisen ajatuksien aaveille *hus hus hys hys* ja asettelen kuulokkeet päähäni paremmin. Tarkistan, että helmikorvakoruni jäävät kokonaan sisäpuolelle eikä kumpikaan korvannipukka taivu tiivisteen esteeksi. Käyn tehtävät kiireesti loppuun ja teen yhden sallitun virheen, mutta en vaikeroi enkä voitottele sitä, sillä pian saapuva työvuorolista polttee mielessäni.

Näytän Tuulikille peukkaa sermin taakse ja riennän parkkipaikalle. Vetäisen malttamattomana auton oven perässäni kiinni ja olen avaamassa sähköpostia, kun ikkunasta kuuluu koputus. Tuulikki! Ei voi olla totta! Siinä hän pyörittää ikkunan toisella puolella rannettaan merkiksi, että avaisin sen.

– Hei, meillä jäi jutut vähän kesken. Sitä vaan vielä, että ihan kaikella ystävyydellä kehotan sinuakin puntaroimaan sitä eläkeasiaa. Uhkana ja mahdollisuutena.

Vastaan neljäsosanyökkäyksellä, hymyilen ymmärtäneeni asian ja hivutan ikkunaa vinkiksi muutaman millin ylöspäin.

Mutta Tuulikin mielestä yksipuolinen keskustelu on yhä kesken:

– On täysin eri asia jättää työelämä omasta tahdosta kuin pakon edessä. Kun Otso sairastui, tiesin että jonain päivänä minusta tulisi täysipäiväinen hoitaja. Toistaiseksi tilanne on onneksi saatu pysymään aisoissa. Totta puhuen tein päätöksen eläkkeelle jäämisestä jo viime vuonna, kun juhlittiin lentoemännän ammatin 70-vuotispäivää. Tai itse asiassa juhlien jälkeisenä päivänä, kun kuopukseni soitti ja kertoi nähneensä somessa vanhan luokkakaverinsa videon. Kuopukseni mukaan esiinnyin videossa todella riehakkaana. Kaulahelttanikin kuulemma heilui väärässä rytmissä, kun hoilasimme hänen kaverinsa kanssa autuaallisen aikuisina naisina.

Juhlamuisto ei huvita Tuulikkoa pätkäkään. Ilman hymyn häivää hän sykertyy nolouden syliin ja pyörittelee vaivautuneena tyylikästä päätään. Minua sen sijaan naurattaa oikein toden teolla. Nauruni siementen poksua havahdun siihen, että saatanhan itsekin hoilottaa siinä samassa videossa. Iloni taantuu vinoon vetäytyväksi hymyksi, ja yritän viilata muistoa ylevämmäksi. Tai ainakin piirun verran keveämmäksi:

– Ne oli niin hauskat juhlat! Kaikkihan me siellä esiteltiin kitapurjeemme, kun kailotettiin joukkopsykoosiin kaltaisessa spontaanissa juhlahengessä.

Tuulikki ei hymyile edelleenkaan. Samassa muistan, että Otso ei ole snautseri eikä pystykorva. Hän on Tuulikin mies. Pahoittelen välittömästi Otson tilannetta ja painan nappulasta ikkunaa taas muutaman millin ylöspäin. Sitten kiitän jaetuista viisauksista ja painan vähän lisää. Tuulikki astuu askeleen kauemmas autosta. Hymyilen hyvästiksi tyhjää hymyä ja suljen ikkunan kokonaan. Tuulikki nostaa oikean kätensä ja vilkuttaa kaihoisan varjon seistessä hänen vierellään. Hetkellisesti haluaisin peruuttaa takaisin parkkiruutuun ja puhua hänen kanssaan tulevaisuudesta. Seuraavassa hetkessä ymmärrän, että se on mahdotonta. Olen piilottanut kauaskantoiset suunnitelmani niin huolella, että

en löydä niitä edes itse. Tuulikki vilkuttaa vielä silloinkin, kun käännyn parkkialueelta ajotielle.

Ei sillä, että vanheneminen itsessään olisi mikään yllätys. Oireet ovat vallan selvät. Ne kurkistelevat peilistä, soluttautuvat iholle ja tunkeutuvat niveliin, vaikkakin samaan aikaan kasvatavat sekä pitkäjänteisyyttä että ymmärrystä. Mutta missä vaiheessa oireista tietää tulleensa eläkeikään? En tiedä. Enkä tiedä miksi lähettäisin tyvenessä kelluvan purren kohti tuntematonta, kun se juuri nyt lipuu arjen murheiden ja riemujen täydellisessä tasapainossa. Kotielämäkin on aikuismaisessa suvantovaiheessa. Olemme Peten kanssa yhdessä kokeneet sen ihmeen, että lapsista ihan oikeasti kasvaa lopulta aikuisia ja he muuttavat pois. Yhdessä olemme oppineet, kuinka tyhjentynt syli täytetään uudentlaisella elämällä. Meistä on tullut hullaantuneita isovanhempia, jotka opettelevat sormiruokailun ihmeitä ja kohtuutta neuvojen jakamisessa. Jos tänään ryntäsinkin Tuulikin komennossa varauloskäynnille ja siitä jalka edellä ulos, eläkkeelle lähitisin mieluiten pää edellä, tai ainakin siten, että pää tietäisi mitä olen tekemässä. Mutta sitä mieltisin vasta joskus myöhemmin, jonain toisena päivänä. En tänään, uusien työvuorojen päivänä.

Kotona, ennen kuin Pete saapuu ampieisväritteisessä pyöräilyasussaan paikalle, ehdin viimein avata työvuorolistani. Olen tohkeissani. Siinä se taas kerran on, suunta määriteltynä ja näkyvyys selkeänä. Iloissani printtaan listan Petelle luntiksi jääkaapin oveen. Tosin Pete ei ole koskaan innostunut työvuorolistasta yhtä paljon kuin minä. Lisäksi hän lukee sitä eri tavalla. Hän osaa lentokenttien kolmikirjainyhdistelmät ja osaa yhdistää niihin oikeat kaupungit. Esimerkiksi JFK on New York ja AGP on Málaga. Mutta Peten mielestä paras kohteista on HEL, joka kirjotetaan yhdellä ällällä. Nytkin hän alleviivaa punakynällä listasta saapumisajat Helsinkiin. Häntä ei tunnu harmittavan, että olen

usein ammentanut sosiaalisuuteni lennolle ja kotiin palattuani nököttän sohvassa herkkutattina syvälle vedetyn, hatunkaltaisen hiljaisuuden suojassa.

Kyllähän kotiinpaluut ovat ihan kivoja, mutta niistä puuttuu lähtöjen kupliva pirsahtelu ja joulukalenteriluukun kaltainen jännitys. Ja se ihana tunne, kun lentokoneen ovet sulkeutuvat, yhteys ulkopuoliseen katkeaa ja elämä on siinä hetkessä. Itse luen aika-
taulujen lisäksi listasta lentokonetyypin sekä lento- että perillä-
oloajat. New Yorkissa, Delhissä ja Soulissa ollaan perillä vuoro-
kausi, Nagoyassa kaksi ja Joensuussa kolmekymmentä minuuttia.

– Millanen päivä sulla oli? Pete kysyy.

– Ihan ok, vastaan.

Pete odottaa lisäselvitystä, mutta en todellakaan aio käydä päivää läpi. Olenhan vasta saanut Tuulikin tyyleineen työnnettyä mielestäni.

– Onko jotain tapahtunut? Pete utelee.

Kiellän jyrkästi. Pete ei ole epäaitouttani huomaavinaanakaan. Minä vastaavasti en ole huomaavinani hänen huomaamistaan. Parisuhteessa on elintärkeää osata myös vaieta. Se saattaakin olla oma supervoimani. Voi se olla heikkouskin, mutta joka tapauksessa ehdotan juttelemisen sijaistoiminnaksi elokuvan katsomista. Pete suostuu siihen ilomielin. Totta kai. Kotimatkojen lisäksi Pete arvostaa yhdessä tehtyjä matkoja jääkaapilta sohvalle, jolloin toinen kantaa voileipätarjotinta ja toinen oluita.

Kun kattaus on valmis, kissa liittyy leppoisaan elokuvaseurueeseen. Se venyttelee itseriittoisen notkein liikkein, ja Pete sillittää sen pörröistä perää. Näen karvojen pöllähtelevän ikkunan raosta tulevan tuulenvireen tahdissa ja leijailevan ilmastavasti lattialle. Huomenna minäkin leijailisin toisenlaisissa tunnelmissa. Huomenna en ajattelisi eläkeasioita. Huomenna tutustuisin tarkemmin tulevan kuukauden lentojen työohjeisiin. Aloittaisin ensimmäisenä listalla olevasta New Yorkista.

2. JFK

Vaihdan kelloni viisarit osoittamaan Amerikan aikaa. Amerikassa on varhainen aamu, vaikka Suomessa iltapäivä on juuri ottanut ajankulun viestikapulan aamupäivältä. Seisomme Annan ja Timpan kanssa Helsingin lentoasemalla, lentokoneen keskeiteittä, aikaerojen puolueettomalla vyöhykkeellä, valmiina vastaanottamaan matkustajat lennolle New Yorkiin.

Sujautan leipäpussin uunin alaritilälle odottamaan lämmitämistä.

– Hei ottaako joku vettä? Timppa kysyy.

Kuuntelematta vastauksia hän kaataa Kivistön kirkasta mukeihin ja ehdottaa vesimaljaa työpäivän kunniaksi.

– New York, New York, Anna laulaa antaumuksella, ja kohotamme tottelevaisesti mukimme ilmaan.

Samaan aikaan Pinja kuuluttaa etukeittiöstä: *Cabin crew, boarding starts*, ja heitämme pahvimukit läppäoviseen roskakärryyn. Pistäydyn nopeasti vessaan tarkistamaan, ettei kaikki huulipunani jäänyt mukin reunaan. Vessasta sujahdan vastaanotto-seremoniaan keskikeittiön viereiselle ovelle, josta kaikki matkustajamme kohta peräperää saapuisivat.

Hyvää päivää, tervetuloa, good afternoon, welcome onboard, how are you sir, toinen käytävä vasemmalle olkaa hyvä, tästä ensimmäistä käytävää oikealle olkaa hyvät. Sanavarastomme on suurin piirtein tällainen tässä vaiheessa lentoa, kun matkustajat kulkevat ohi riipein askelin päästäkseen asettautumaan omille

paikoilleen. Yritän viestiä koko olemuksellani, että he ovat tervetulleita vieraiksemme. Haluaisin väittää, että en oleta tai luule kenestäkään asiakkaasta yhtään mitään. Haluaisin väittää, ettei minusta voi lukea kummastusta tai hämmennystä edes silloin, kun varttuneempi pienikokoinen rouva pysähtyy eteeni. Hän laskee lattialle kaksi isoa muovikassia ja näyttää istuinkorttiaan. Sen mukaan hänen paikkansa on oikealla käytävällä, bisnesluokan kolmannella rivillä. Rouva odottaa ohjeitani ujon oloisena, ja raskaan näköinen villakangastakki roikkuu epäsovivana hänen hennoilla hartioillaan. Lähes valkoiset hiukset on kammattu tiukaksi päänmyötäiseksi nutturaksi.

Katson paikkanumeroa toistamiseen. Vältän tietoisesti tuijotamasta jalkojeni juureen laskettuja muovikasseja, joissa voisi olla seitsenhenkisen perheen pitkän viikonlopun ruokaostokset, mutta en voi olla aistimatta niitä. Aistin myös Annan katseen: *Oikeasti? Bisnesluokkaan?* Muovikassit ovat harvinainen valinta bisnesluokan matkustajalle.

Osoitan rouvalle oikean käytävän, mutta hän katsoo minua epävarmana kuin olisimme eksyksissä. Nostan painavat kassit lattialta ja sanon hymyillen:

– Kyllä kyllä. Tuonne päin, olkaa hyvä. Toiselle käytävälle.

Toistan lausetta, vaihdan kielestä toiseen ja venytän hymyäni, kunnes ymmärrän, että hän ei puhu mitään kielivalikoimani kielistä. Roikotan kasseja käsissäni ja nyökkään eteenpäin. Rouva hymyilee. Hymy viipyilee sen verran kauan, että ehdin nähdä hammasrivistössä vilauksen kultaa. Töpsöttelemme peräkkäin kohti riviä kolme, ja kun pysähdymme, hän sanoo epävarmalla äänellä:

– *Njekdosshhjaasdd ska dinskimajatna.*

Harmi, etten ymmärrä. Kallistan päätäni neljäkymmentäviisi astetta oikealle osoittaakseni, että kuuntelen sujuvasti ja olen hänen palveluksessaan.

– Tänne päin, olkaa hyvä, sanon pää edelleen kenossa.

Annan hymy on muuttunut liikuttuneeksi, ja hänen myötätuntonsa saattelee meidät riville kolme. Rouvan pienet silmät seuraavat näkymätöntä lankaa välillämme vielä silloinkin, kun hän istahtaa paikalleen. Jalat eivät ylety istuimelta lattiaan, mutta hän asettelee ne sirosti vierekkäin vinoon. Pienet mustat korkokengät ovat puhtaat ja kiiltävät, mutta ne eivät selvästikään ole ottaneet tänään montaakaan askelta.

Viereiselle ikkunapaikalle asettautunut miesmatkustaja nyökkää kohteliaan tervehdyksen. Rouva ei vastaa tervehdykseen, vaan istuu selkä suorana ja puristaa molemmilla käsillään leivänpaahtimen kokoista, messinkilukkoista käsilaukkuaan. Hän istuu kuin olisi jo valmiina saapumaan Amerikkaan, vaikka siihen on aikaa vielä kahdeksan tuntia ja kymmenen minuuttia. Avaan yläpuolella olevan matkatavarahyllyn luukun sijoittaakseni muovikassit sinne. Rouva nousee salamana ylös penkistään ja tarraa kiinni kasseihin.

– Voi rouva hyvä, meidän on pakko ottaa kaikki laukut pois lattialta nousun ajaksi. Se on sääntö, jota en ole säättänyt, mutta jota minun on noudatettava. Turvallisuuden nimissä. Nostan ne kyllä takaisin lattialle heti nousun jälkeen.

Toistan sanomaani eri kielillä ja tunnen itseni typeräksi. Kieli-ongelmaa suurempi ongelma on se, että rouva ei halua. Yksinkertaisesti ei vain halua, vaan hän pitää kiinni kasseista kuin uhmaikäinen lapsi.

– Rouva hyvä, luottakaa minuun. Kaikki on hyvin. Kassit ovat iloisia päästessään ylähyllylle. Vain nousun ajaksi. Kaikki kassit kokevat nousun ja laskun yhdessä matkatavarahyllyllä.

Katson häntä suoraan silmiin, jotta löytäisimme yhteisen tahtotilan. Sitten haen tukea vieressä istuvasta matkustajasta, joka nyökkääkin hyväksyvästi. Mutta myös rouva hakee vieruskaverista liitolaista tiukalla katseella silmästä silmään:

– *Nnsekkfhhhjaaaaannndaaa!*

Vieruskaveri nyökkää kohteliaasti hänellekin, vaikka kielitaito-varastosta ei löydy yhteisiä sanoja. Viimein rouva luovuttaa, irrottaa otteensa kasseista ja näyttämättä tappion tunteita istuu paikalleen. Hän asettelee taas kapeat, kauniit säärensä vinosti vierekkäin ja suuntaa katseensa suoraan eteenpäin. Amerikkaan. Kosketan lohduttavasti pientä kättä ja hymyilen kaikki on hyvin -hymyä.

Viimeisten matkustajien saavuttua koneeseen Pinja kuuluttaa: *Cabin crew, boarding completed!* Ja kun lennon painolaskelmat on tehty ja lentoreittisuunnitelmat viimeistelty, suljemme ovet. Matkustajasilta ajetaan irti, ja matkanteko tällä matkustaja- ja miehistökokoonpanolla voi alkaa. Laitan puhelimeni lentotilaan, enkä ole enää tavoitettavissa.

Nousun jälkeen menen välittömästi käymään pikkurouvan luona lunastaakseni kassilupaukseni. Hän istuu edelleen samassa asennossa. Se liikuttaa minua. Kosketan hänen viileää kämmenselkäänsä ja näytän iloista hymynaamaa. Saan pikkuhymyn vastaukseksi ja bonuksena pikkutaputuksen kädelleni. Kun nostan muovikassit hyllystä lattialle, pikkuhymy kasvaa millin verran, ja siitä rohkaistuneena näytän näppäimistöä, mistä hän voisi säätää sekä selkänojaa että jalkatukea. Hän voisi säätää istuimen jopa ihan makuuasentoon. *Surrrr*, sanoo tuoli, kun näytösluontoisesti säädän selkänojaa vähän alaspäin. Rouva tarraa välittömästi molemmilla käsillään istuimen käsinojiin ja yrittää pysyä väkisin pystyasennossa. Hänen jäykkyytensä ulottuu leukaperiini asti, kun jalkaterät tavoittelevat epätoivoisina lattiaa.

– Ai ei näin? Okei okei, kysyn ja vastaan itse.

Surrutan tuolin takaisin pystyyn, ja pikkurouva kiittää painamalla kätensä kädelleni. Mutta koska minun on vaikea ymmärtää, että joku haluaisi olla käyttämättä bisnesluokan istuimen tarjoamia mahdollisuuksia, jankutan itsepäisyyksissäni:

– Jos pystyasento tuntuu nyt paremmalta, niin ehkä sitten vähän myöhemmin kokeillaan toisenlaisia mukavuustasoja? Ehkä

te haluatte ihan torkahtaa lennon aikana? Pienet nokkaunet ruokailun jälkeen tekevät varmasti hyvää.

Hyväntahtoisuuteni ei saa vastakaikua, vaan vaikuttaa vahvasti siltä, että pikkurouva ei ole tullut lennolle torkkuakseen. Timppa jakaa bisnesluokan kuumia pyyhkeitä ja katsoo vaivihkaa minuun, jotta tiedän, että *joo joo, hän hoitaisi pikkurouvan. Hoitaisi, hoitaisi*. Olisin aivan vapaa poistumaan palvelemaan matkustajiani koneen takapäissä.

– Palaan vähän myöhemmin, lupaan silti pikkurouvalle.

Vieruskaveri ei ilmeestä päätellen odota palavasti seuraavaa vierailuani. Myös pikkurouvan katse on jälleen jähmettynyt suoraan eteenpäin ja kädet lukkiutuneet käsilaukun ympärille.

Lento on viimeistä paikkaa myöten täynnä, ja aloitamme viiveettä turistiluokan ruokatarjoilun. Kun katson juomakärryssäni olevan valikoiman yli taaksepäin, näen riveittäin päälakia. Vierekkäin ja peräkkäin. Eri värisiä ja erilaisia hiusmalleja, joihin lentokoneen soikeista ikkunoista siivilöityy kimmeltäviä auringonsäteitä. Siellä täällä yksittäiset silmäparit seuraavat meitä odottaen ruokaa tai juomaa. Tai ehkä he vain kuluttavat aikaansa katselemalla tapahtumia. Äänimaailma on sekoitus eri kieliä, ja yhdessä ne muuttuvat siansaksaksi. Selkokieliseksi sanat tulevat vasta, kun pysähdymme kärryillä kunkin asiakkaan kohdalle. Tänään puhutaan englantia, ruotsia ja suomea, ja ruokavaihtoehtojen suosikiksi nousee kodikas perunamuusi perinteisten lihapullien kanssa. Arkiruoka, joka myös lentokoneessa on länsimaisten annosten keustosuosikki. Ruokajuomissa ei ole yksittäistä suosikkia, vaan valinnat ovat vähän kaikkea: olutta, mehua, vettä ja viiniä eri väreissä.

Tarjoilu kestää reilut kaksi tuntia, ja kun kaadamme viimeisille riveille vasta kahvia, ensimmäisten rivien asiakkaat ovat valmiita ja syntyy pientä levottomuutta. Sieltä kurkistellaan taaksepäin ja toivotaan, että hakisimme tarjottimet jo pois. Jotkut nousevat

Hykerryttävä hyvän mielen matka sinivalkeisiin siivin eri puolille maailmaa

Alisan elämässä kaikki on juuri nyt niin hyvin. On mieluisa työ, rakastava perhe sekä liuta läheisiä ystäviä ja kollegoja. Alisa elää tässä ja nyt, onnenhetki ja työvuorolista kerrallaan. Mutta uraa on takana jo lähes neljäkymmentä vuotta, ja Alisa on suuren päätöksen edessä. Kun hänen pitäisi vastata kysymykseen omasta arvioidusta lentoajastaan, laskeutumisvalot eivät valaise kovin pitkälle tulevaisuuteen.

Kertomus kurkistaa verhon ja hymyn taakse, lentoemännän arkeen. Se on täynnä kohtaamisia, pieniä mutta pitkään lämmittäviä.

